

15

Maailman nuoriso rauhan rakentajiksi!

1937

Miten nuoriso saataisiin rauhanaatteen
läpitunkemaksi?

Eräitä vastineita kysymykseen.

*Lapset etsivät suojaa Madridin
pommituksen aikana.*

KRISTILLISEN TYÖLÄISNUORISON LIITTO,
TAMPERE.

TAMPERE 1937.
HÄMEEN KIRJAPAINO OY.

Miten nuoriso saataisiin rauhan- aatteen läpätunkemaksi?

Tämä on ajan tärkeitä kysymyksiä. Sodat riehuvat eri puolilla maailmaa ja kansat ovat levottomia. Minne ollaan menossa, miten vastaa nuoriso, huomispäivän kansa? Siitä on nyt kysymys.

Kristillisen Työläisnuorison Liiton äänenkannattajan Nuoren Kansan toimitus on lokakuussa v. 1937 kääntynyt ylläolevalla kysymyksellä eräitten asiata vakavasti ajattelevien henkilöitten puoleen ja saanutkin hyvin asiarikkaita vastineita. Niitä seuraavassa julkaisemme.

Täysin uskoen, että kysymys on tehty vakavassa mielessä kipeänä ajankohtana, — joka tosiasiasa onkin sen varsinainen esittäjä — sanon heti alussa, ettei minkäänmoinen sovittelu tai tinkiminen vastatessa voi tulla kysymykseen.

Sotia ei voida koskaan panna joittenkin mystilisten henkimaailmoiden tai pahlalaisjoukkojen niskoille, vaikka sellaista itsepintaisesti on jatkuvasti yritetty. Tosiasiasa on vain ihminen kaikkeen syypää.

Jos ennakkoluulottomasti ja puolueettomasti tarkastelemme ihmisen edesottamuksia nykyisyydestä aina vuosisatojen takaisiin aikoihin asti, löydämme niistä kyllä aivan tarpeeksi sodan syytä. — Katselkaamme esimerkiksi itsekkyyttä sen kolmessa päätoimintamuodossa!

Mitä on sanottava ensiksi uskonnosta? Eikö se jo kaukaa alkamisajoiltaan asti kirkon kehittämänä muovautunut jonkinlaiseksi paremmuusopiksi, tosin kyllä armoon ja pelastukseen nojaten, mutta joka röyhkeästi pakkokeinoin ja pelon ruoskaa käyttäen laajensi mahtiaan samalla saarnaten rakkauden evankeliumia voitetuille!

Entäpä valtiotalta? Eikö se ole ollut jotenkin läheinen kirkkovallan seuralainen; joskus ulkonaisesti eroten, mutta usein myös täysin yhtyen toimintamuodoissaan. Siten on sekin ihmisjoukkoja hallinnut.

Vielä joku sana kaupallisesta vallasta. Niinkuin edelliset, on sekin jatkuvasti luonut rajoja ja eroituksia halliten omalta osaltaan maailmaa kolmantena tyrannina. Se on saanut aikaan sellaisen jaotuksen kuin rikas ja köyhä, niinkuin valtiotalta ystävän ja vihollisen tai kirkko uskovaisen ja pakanan. Kas, nämä ovat ne kolme ihmisen itsekkyydellä pystytettyä tukipylvästä, joille maailma rakentuu ja — jotka sodan aiheuttavat.

Mikä siis on rauhantyön tehtävä? Eikö tämä: tunkeutua asioitten ytimeen, löytää todelliset syyt, tunnustaa ne, koskivatpa ne jotakin muuta seikkaa tai ihmistä itseään. Uskon, että vain täten — omalta kohdaltaan asian ratkaisten — voidaan nuorisoa kasvattaa löytämään toisia arvoja, jotka ovat sopusoinnussa elämän kanssa. Itsekkyyden hävittäminen itsestämme ja elämän suunnan löytäminen ja sen mukaan kulkeminen tuo meihin sopusointua.

Silloin luomme rauhaa ponnistamatta, omavireisesti ja ilman erikoisempaa aatteellisuutta.

O. J. Kaarbacka.

Arv. kysymykseenne vastaaminen on perin vaikeata senvuoksi, että nuorisonkin keskuudessa on nyt sotaa ihannoiva mieliala laajalle levinnyt. Militaristinen henki on myrkyttänyt aikamme koko ajatuselämän ja tarttunut suureen osaan nuorisoakin, jonka henkistä tasapainoa ovat horjuttaneet toinen toistaan järkyttävämmät tapaukset ja näin tehneet sen heikommaksi vastustamaan ajan sotaista henkeä kuin se muuten olisi.

En tiedä muuta mahdollisuutta nuorten saamiseksi rauhanaatteen läpätunkemaksi kuin sen, että yhä uudelleen ja uudelleen vedotaan heidän oikeudentuntoonsa ja muihin heidän sielussaan asuviin hyvydenvoimiin ja että tältä pohjalta lähtien niinkään yhä uudelleen ja uudelleen selitetään, että sota on kaikkein kelvottomin keino kansojen välisten riitojen ratkaisemiksi. Me tiedämme, että kaikesta vihamielisestä pintakuohusta huolimatta asuu syvällä ihmissielussa rauhan ja hyvän tahdon kaipuu. Tähän kaipuuseen on väsymättä vedottava ja osoitettava kuinka paljon vähemmällä kärsimyksillä päästäisiin jos kansojen väliset riidat ratkaistaisiin rauhanomaisin keinoin.

Samalla on muistettava, että sotien syvimmat syyt eivät ole yksinomaan ulkonaisissa olosuhteissa

vaan myös siinä, että ihmiset sivistyksen ulkopuolista siloituksesta huolimatta vielä ovat sisäisesti enemmän tai vähemmän raakalaisia. Senvuoksi ei riitä, että vaaditaan hallituksilta aseistariisumista ja rauhanomaista ulkopoliittikkaa, vaan yhtä paljon tulee jokaisen ihmisen kasvattaa itseänsä rauhan-tekijäksi kaikessa toiminnassaan. Jokaisen on vaadittava ennen kaikkea itseltään toisten oikeuksien kunnioittamista ja sovinnollista suhtautumista silloinkin kun on erimielisyyttä. Tätä tarkoitti Suuri Mestari sanoessaan: »Autuaita ovat rauhan tekijät».

Kaikki nuorison yhteistoiminta on koetettava saada rauhanaatteen elävöittäväksi ja itsekasvatusta edelläesitetyllä tavalla tehostavaksi.

Väinö Kivisalo.

Taistelu nuorisosta on päivän polttavimpia kysymyksiä. Miten saada nuoriso rauhanaatteen läpikulkemaksi on erittäin vaikea kysymys tänä levottomana militarismien aikakautena. Siihen päämaaliin emme voi päästä, ellemmme tee sen hyväksi määrätietoista työtä. Rauha ei voi tulla maan päälle noin vain ilman muuta. Kaikkein vähimmin se voi elähdyttää nuorisoa. Nuoriso palvoo sankariutta ja etsii sitä. Nuorison elämän poljento on kiivasta. Työmaa tässä kohden on lisäksi hyvin laaja.

Nuorisoa — sekä varttuneempaa että koulu-
nuorisoa — olisi kasvatettava rauhaan kaikkiin mahdollisiin keinoin. Meidän tulee antaa nuorisollemme,

joka valmistuu elämää varten, kasvatus, joka on rauhanaatteen läpikäynti. Meidän on saatava sen sankaripalvonta kohdistumaan korkeampiin päämääriin tähtääviin pyrkimyksiin kuin sotaan ja hävitykseen.

Mitä suurin merkitys nuorison rauhankasvatuksessa on kodin vaikutuksella. Vanhempien on kuljettava rauhankasvatuksessa ensimmäisinä, sillä rauha on riippuvainen jokaisesta yksityisestä ihmisestä.

Koska koulu huolehtii yhä enemmän ja enemmän nuorison kasvatuksesta, voidaan sille myöskin asettaa vaatimuksia. Ennen kaikkea on kiinnitettävä huomiota historianopetukseen. Siinä olisi vähennettävä niin paljon kuin suinkin mahdollista sotahistoriallista aihepiiriä. Kouluradion sekä filmin tulisi niin'ikään palvella nuorison kasvatusta rauhaan.

Meidän tulee koota varttuneempi nuoriso rauhajärjestöihin. Velvollisuutemme on työskennellä sen hyväksi. Emme saa unohtaa, että nuoruuden ihanteellisuus riippuu herätteistä, joita nuorisolle annetaan. Meidän on hoidettava nuorten ajatusmaailmaa. Aika on vakava. Monesta voi tuntua siltä, että nykyään on turhaa puhua rauhasta ja vielä turhempaa taistella rauhanaatteen puolesta. Meidän tulee kuitenkin ajatella ei vain nykyisyyttä, vaan myöskin tulevaisuutta. Meidän on uskottava rauhanaatteen mahdollisuuksiin ja saatava nuorisokin uskomaan. Työtä on tehtävä uskon turvissa.

Mitään ihannetta emme voi käytännössä toteuttaa ilman uhrauksia ja ponnistuksia.

Oikealla nuorison kasvattajalla tulee olla rauha itessään, sydämessään. Hänen on aikaansaettava ja lisättävä rauhaa niiden kesken sekä siinä kohdassa ja ympäristössä, missä hän toimii.

Lopuksi toivomme, että saataisiin aikaan enemmän sellaisia rauhanaatteellisia tekijöitä kuin esim. hyvän tahdon päivä, jota vietetään meillä täällä Suomessa, kuten monessa muussakin maassa ja joka julistaa nuorten uskoa ja luottamusta rauhaan.

Airi Rantanen.

Esittämämme kysymykseen on minusta vähän vaikea vastata. 10 vuotta sitten asia oli paljon helpompi esittää kuin mitä se on nyt. Aika oli valoisampi.

Mutta nykyisenä synkkänä aikana meidän täytyy olla optimisteja eikä menettää toivoamme. Siihen ei ole meillä mitään syytä vaikka maailma siltä näyttäisikin ja vaikka militaristiset piirit meille ilkkuisivatkin ja sanoisivat, että nyt se on nähty. Siellä Ashangijärven rannoilla on rauhanaatteen hauta. Siellä Abessinian vuoristossa mätänevät uhrin miehet, jotka uskoivat haaveisiin ja luottivat siihen, että oikeus on väkivaltaa voimakkaampi.

Minä näen tässä kaikessa kuitenkin vain historian yhden ajanjakson. Me olemme nyt aallon pohjassa, josta varmasti päästään yhä korkeammalle

eteenpäin. Tämä aika on vain astuinlauta ponnahdukselle ylöspäin. Kun Napoleon oli kohdannut Waterlooonsa ja hänestä oli tullut Sant-Helenan vanki, niin silloinhan Euroopan hallitsijat kokoonoutuivat, perustivat Pyhän Alliansin. Se oli kansainliitto pienoiskoossa, mutta se osoitti kuitenkin, että rauhantahto nosti voimakkaasti päätään. Aines oli kuitenkin liian raakaa. Täytyi tulla maailmansota. Se kypsytti ihmiskunnan Kansain liiton perustamiseen. Se oli huomattava edistysaskel Pyhään Alliansiin verraten. Mutta ihmiskunta ei ollut rauhalle vieläkään kypsä. Se tarvitsee uuden sodan — kenties toisenkin. Mutta siitä olen vakuutettu, että jokainen uusi sota ja kärsimys kypsyttää sitä ymmärtämään entistä paremmin maailmanrauhan suurta merkitystä.

Mielestäni ei nykyinen aika ole sopiva sellaiselle suurelle eteenpäin rynnistykselle nuorisomaailmassa. Nyt olisi tärkeintä

1) Säilyttää asemat ainakin sellaisena miksi ne on saatu.

2) Rauhoittaa nuorisoa. Osoittaa sille, ettei tämä merkitse suunnitelmien luhistumista, vaan että se kuuluu luonnolliseen historian kehitykseen.

3) Rohkaista nuorisoa. Osoittaa sille, ettei kaikki toivo ole mennyttä, että tästäkin voidaan nousta entistä voimakkaampana niittämään uusia voittoja.

Näin me tällaisella hiljaisella vastarinnalla mielestäni voimme parhaiten taittaa peitsen hyökkää-

välttä militarismilta ja samalla aseistaa nuorisoa entistä paremmilla aseilla vastahyökkäykseen sitä aikaa varten, jolloin militarismi on vuodattanut itsensä kuiviin ja jolloin se jälleen voimattomana makaa rauhan aatteen jalkojen juuressa.

Väinö Särkkä.

Tehkäämme ensin itsellemme selväksi, että vain aniharvat ihmiset vakinaisesti harrastavat sotaa, nimittäin ne, joiden yksityiset edut vaativat sotaa (siis sotateollisuuden harjoittajat y.m.s.) ja jotka näiden etujensa takia häikäilemättömästi sivuuttavat moraalin vaatimukset. Suurin osa niistäkin, jotka pitävät tarpeellisena valmistautua sotaan, tekee sen *pelosta*: he eivät luule muulla tavoin pelastuvansa. Luulevat sodan joka tapauksessa tulevan; eivät löydä tietä siihen yhteistoimintaan, jonka avulla sota on vältettävissä. He luulevat ehkä maapallon olevan jo niin täynnä ihmisiä, ettei kaikille riitä tilaa ja toimeentulomahdollisuuksia.

Näistä väärinkäsityksistä on ihmiset vapautettava. Sanokaamme heille, että luonnon antimet ja ihmistyö takaavat kaikille toimeentulon, kun vain taloudellinen järjestelmä ja siihen perustuva poliittinen järjestelmä muuttuvat. Nykyisen voittotalouden tilalle tulee asettaa sellainen talous, joka perustuu työtätekevien yksilöiden ja kansojen yhteistoimintaan kaikkien yhteiseksi hyväksi.

Nuorisoon nähden on otettava huomioon sekin, että nuoriso harrastaa *taistelua*. Monet nuoret erehtyvät tästä syystä harrastamaan sotaa. Nämä nuoret pitää vapauttaa siitä erehdyksestä, että sota antaa erikoisesti tilaisuuden kehittää yksilöllistä urhoollisuutta, älykkyyttä, tarmokkuutta ja loistaa näillä ominaisuuksilla.

Nykyajan koneellistunut sota antaa hyvin vähän tilaa tällaiselle. Sadat, tuhannet, jotka yhdellä kertaa tuhoutuvat kranaattien räjähtäessä tai myrkkykaasujen tunkeutuessa heidän keuhkoihinsa; kokonaiset kaupungit, jotka sortuvat raunioiksi, haudaten alleen miehiä, naisia ja lapsia — sellaista on nykyajan sota. Sankarikunnia on siitä yleensä kaukana, jopa tavallinen inhimillinen kunniallisuuskin.

Mutta silti ei nuorison eikä kenenkään tarvitse olla taistelematta eikä uhrautumatta; on vain valittava oikeat alat. Toiminta oikeudenmukaisen yhteiskuntajärjestelmän luomiseksi vaatii taistelua jos mikään, sillä sitä vastustavat ne, joiden luokkaetu vaatii vääryyden pysyttämistä. Niinpä sosialistiset nuorisoliikkeet ovatkin kaikissa maissa koonneet tuhansia ja taas tuhansia innokkaita nuoria ihmisiä, jotka ovat asettaneet päämääränsä korkeammalle kuin oman yksityisen etunsa.

Jos he kaipaavat lisää sisäistä, moraalista tukea, niin tietäkööt he senkin, että kaikkien aikojen suurimmat henget ovat heidän puolellaan. Luuleehan olennainen osa sivistysihmiskunnasta olevansa kristillismielinen. Kuunnelkoon siis kristinuskon ja sen

edelläkävijän, suurten profeettojen ääntä, joka ennustaa ajasta, jolloin kansat takovat miekkansa viikatteiksi eivätkä enää sotaa opettele. Rakastakaa toisianne, sanoi kristinuskon perustaja. Vahvistakoot meitä tällaiset kehoitukset taistelussamme niitä atavistisia intohimoja vastaan, jotka ehkäisevät kansojen ja yksityisten lähestymistä toisiaan.

K. H. Wiik.

Saksalainen sotapäällikkö Moltke on kerran kirjoittanut näin: »Ikuinen rauha on vain uni eikä edes kaunis uni... Sodassa ihminen kehittää jaloimpia hyveitä, rohkeutta ja kieltäytymistä, velvollisuudentuntoa ja sitä uhrautuvaisuutta, joka on valmis asettamaan henkensä alttiiksi. Ilman sotaa aineellisuus mädännyttäisi koko ihmiskunnan.» Eräs saksalainen historiantutkija on ylistänyt sotaa samaan tyyliin: »Ilman sotaa monet ihanat voimat ihmisielussa kutistuisivat ja maailma muuttuisi itsekkäuden paratiisiksi». Tunnettuja ovat ihmiskunnalle varsinkin Mussolinin sanat: Mitä äitiys on naiselle, sitä on sota miehelle. Sota on nuorelle miehelle vain virkistävä kylpy, jossa hänen parhaat hyveensä pääsevät täyteen auringon valoon. Se on yhtä luonnollinen asia kuin hammasten pesu. Sota on jumalallista alkuperää, väittää Mussolini.

Eipä siis puutu niitäkään, jotka ihannoivat sotaa sodan itsensä takia. Sitten on toisia, joiden mukaan sota on tarpeellinen liiallisen kansoituksen vähen-

tämiseksi. Jotkut ovat sitä mieltä, että sodan tuhojen jälkeen käy kauppa vilkkaammin ja ihmiskunnalla on kylliksi työtä. Onpa esiintynyt sellaisiakin väitteitä, joiden mukaan sota on kamppailua heikon ja väkevän välillä. Heikko sortuu ja vahva rotu jää hallitsijaksi.

Ihmiskunta kyllä jo tuntee nämä väitteet. Mutta ajattelematon nuori polvi, joka ei elävästi tunne viimeisen suursodan kauhuja, voi diktaattorien puheiden, poliittisen ja kansallisen kiihkon valtaamana kyllä kajahuttaa riemuhuutoja edellämaituille väitteille. Kun sitten kova todellisuus alkaa, muuttuvat käsitykset. Valtakunnat hajoavat sodan päätyttyä ja mahtimiehet saavat usein lähteä maanpakolaisuuteen. Hyveetkö saisivat sodassa vallan? Viha siellä raivoaa. Tohtori B. H. Päivänsalo kirjoittaa eräässä teoksessaan että sotatantereella valitsee taistelevien kesken viha, joka on niin suuri, että se palaa sieluissa vielä senkin jälkeen, kun ase on jo pudonnut kylmenneestä kädestä. Taivaan enkeleillä on työtä saadakseen näkymättömässä maailmassa nämä sielut leppymään . . . , sanoo Päivänsalo. Miten vaikeata onkaan ollut ihmisten lähestyä toisiaan viimeisen suursodan jälkeen. Viha on hallinnut elossakin olevia.

Sotako sitten loisi paremman rodun maailmaan? Siihen huomauttaa tanskal. Chr. Collin: Sodan valinta on pikemminkin paholaisen valintaa: Se säästää heikkoja ja taisteluun kykenemättömiä — kaikki ne, jotka hyljätään kutsunnoissa.

Sotako edistäisi kauppaa? Köyhtyneet maat ja ruumiit ovat sodan tulos. Onko se terveen kaupan edellytys?

Ei ole mitään perää väitteessä, että ihmisiä olisi liikaa. Eihän elintarpeiden tahallinen tuhoaminen sitä todista. Maapallolla voi tulla toimeen paljon enemmän ihmisiä, kun vain tuotannon jako saadaan oikeudenmukaisemmaksi. Samat diktaattorit, jotka vaativat kansalleen tilaa enemmän, julistavat taas toisissa tilaisuuksissa, kuten Mussolini äskettäin Italian naisille: Menkää ja lisääntykää!

Ihmiskunnan suuri enemmistö tuskin tahtoo so-
taa. Luonnollisin ja ainoa järkeenmenevä asia on, että ihmiset elävät sovinnossa ja toisiaan auttaen. Jumala on kaikkien Isä ja me olemme kaikki veljiä. Ei ole vain unta tämä totuus. Se voi valloittaa maailman. Kveekkarit ovat sitä noudattaneet. Andes-
vuorille ovat Argentina ja Chile pystyttäneet Kristus-patsaan lausuen: »Ennen Andes-vuoret kukistuvat ennenkuin Argentina ja Chile rikkovat sen rauhan, jonka he ovat solmineet Kristuksen jalkain juuressa». Siinä on käytännössä toteutettu ajatusta: Jumala on Isämme ja kaikki kansat ovat Hänen lapsiaan. Siltä pohjalta lähtien rauhanasia kerran voittaa.

Sodan henki on nyt kylläkin voimakas ja häikäilemättömämpi kuin milloinkaan ennen. Sodan tultua hyökätään enemmän kuin ennen turvattomien, naisten, lasten ja rauhallisten asukkaiden kimppuun. Peloittava on se ajankohta, jolloin nykyisen ajan

diktaattorit Stalin, Hitler tai Mussolini alkavat tehdä voimakoneillaan Euroopassa selvää jälkeä. Siitä varjeltakoon meitä taivaallinen Isämme.

Mitä me voisimme tehdä rauhanasian hyväksi ja saadaksemme maailman nuorison omaksumaan sen? Meidän on käytettävä osaksi samoja keinoja kuin väkivallan puoltajienkin. Kouluissa, kodeissa, kokouksissa, sanomalehdissä, järjestötoiminnassa, kirjallisuudessa ja yksityisessä elämässä on tuotava esille rauhantahto. Kun kerran yleinen mielipide kaikkialla muuttuu, luhistuu aseellinen puolustus ja oikeus astuu sen tilalle.

Meidän on vastustettava väärää kansalliskiihkoa. Kristinusko ei tunne värejä eikä etuoikeutettua rotua. Se tuntee vain ihmiset. Ilman Jumalan valoa ja uudistusta he kulkevat harhaan. Enemmän kuin merten ja mannerten vapaus, merkitsee Jumalalle omantunnon vapaus.

Kansoja on saatettava rauhalliseen kosketukseen keskenään. Diktaattorien keskinäinen kosketus merkitsee vähän. Rauhallinen vuorovaikutus, retkeily, kansainvälinen toiminta yhteisen hyvän edistämiseksi, lähentää ihmisiä ja valtioita toisiinsa. Huomaamme, ettei rajan takana olekaan paholaisia, vaan surevia, iloitsevia ja onnea tavoittelevia ihmisiä. Heillä on huolensa, lankeemuksensa, voittonsa ja tappionsa, kuten meilläkin.

Oman pienen maamme on kaikin keinoin lujitettava kansainvälistä rauhanpolitiikkaa ja pyrittävä kansojen yleiseen aseriisuntaan. Niin kauan kun

meillä on sotalaitos, ei meidän ole alleviivattava valloituspyrkimyksiä eikä sotilaallisia päämääriä. Tahdomme elää rauhallista elämää. Suokaamme oman tunteen vapaus sellaisille, jotka eivät oman tunteensa tai uskonnollisen vakaumuksensa takia katso voivansa tarttua aseisiin. Siinä eräitä rauhan työn lähimpiä päämääriä.

Veli.

Tätä kirjasta saa tilata Kristillisen Työläisnuorison Liitolta Tampere, Aleksanterinkatu 15. Hinta 1 mk. kpl. Enempi tilattaessa 30 % alennus. Tilatkaa ja levittäkää!

K.T.L. äänenkannattaja Nuori Kansa ilmestyy joka torstai ja maksaa 30 mk. vuosikerta, 16 mk. puolelta vuodelta ja 4 mk. kuukaudelta. Pyytäkää näytenumeroita!

Liittykää arvokassisältöisen lehden lukijakuntaan ja levittäjäpiiriin!

---

1 mk.

